

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2016CC840

Zaaknummer Klachtencommissie 2010T179

datum uitspraak 10/04/2017

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,

te voldoen door:

de Orde van de Kruisheren,
gevestigd te Sint Agatha,
hierna te noemen: verweerder,
bijgestaan door: mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 5 oktober 2016, tezamen met het advies van de Klachtencommissie, na herziening, d.d. 17 maart 2016 met zaaknummer 2010T179 waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 1 april 2016, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 8 november 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de

geleden vermogensschade. Verzoeker heeft zijn schade schriftelijk onderbouwd bij brief, ingekomen op 19 december 2016. Mr. Baetens heeft hierop namens verweerder bij brief van 20 januari 2017 gereageerd. Bij mailbericht d.d. 27 januari 2017 heeft verzoeker gevraagd om een voorschot van €5.000,--. Het verzochte voorschot is op 8 februari 2017 door verweerder aan verzoeker overgemaakt.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. Ontvankelijkheid

De vraag of verzoeker ontvankelijk is in zijn aanvraag, beantwoordt de Compensatiecommissie als volgt.

Artikel 2.2 van de Compensatieregeling luidt - voor zover hier relevant - als volgt:
“Een aanvraag tot financiële compensatie dient voor 1 januari 2016 bij de Compensatiecommissie te zijn ingediend, met dien verstande dat de termijn voor het indienen van een aanvraag tot financiële compensatie in elk geval 6 maanden bedraagt, te rekenen vanaf de dagtekening van het bij de aanvraag benodigde en ingediende bewijsmiddel zoals omschreven in artikel 7 (a tot en met e) van deze regeling.”

Verzoeker heeft als bewijsmiddel ingediend het advies van de Klachtencommissie, zoals onder 1.1 vermeld. Het besluit van verweerder tot overname van dat advies dateert van 1 april 2016 en verzoekers aanvraag tot financiële compensatie is binnengekomen op 5 oktober 2016. Uitgaande van een termijn van 6 maanden, had de aanvraag uiterlijk op 1 oktober 2016 moeten zijn ontvangen. Verzoeker heeft deze 6 maanden overschreden.

De Compensatiecommissie constateert echter dat artikel 2.2. luidt ‘in elk geval 6 maanden’. Hierin zou strikt genomen gelezen kunnen worden dat die termijn ook langer kan zijn dan 6 maanden. Bedoeld zal echter zijn dat aanvragers 6 maanden de tijd hebben voor het indienen van hun aanvraag nadat het bewijs zal zijn verkregen, maar ook niet langer dan 6 maanden. Op de website van het Meldpunt staat ook dat aanvragers ‘uiterlijk 6 maanden’ de tijd hebben om (nadat zij bewijs hebben verkregen) hun aanvraag in te dienen. Bij een andere interpretatie van artikel 2.2 van de Compensatieregeling zou er geen fatale eindtermijn zijn voor het kunnen indienen van aanvragen. Feit blijft dat de Compensatieregeling op dit punt niet sluitend is geformuleerd en dat daarmee sprake is van een onregelmatigheid / een lacune in de regeling. Daarbij komt de omstandigheid dat verweerder noch in het antwoordformulier, noch in zijn brief van 20 januari 2017 een beroep heeft gedaan op deze termijnoverschrijding. De Compensatiecommissie heeft partijen evenmin in een eerder stadium op deze termijnoverschrijding gewezen en hen een indelingsbrief gestuurd.

Alle feiten en omstandigheden van deze specifieke aanvraag afwegende, waaronder het feit dat het een aanvraag betreft die als ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ is ingedeeld en het een overschrijding van maar enkele dagen betreft, dat artikel 2.2. van de Compensatieregeling niet voldoende helder is geformuleerd en dat - tot slot - noch verweerder noch de Compensatiecommissie deze overschrijding in een eerder stadium hebben opgemerkt, oordeelt de Compensatiecommissie, en voor zover nodig beroept zij zich daarbij op artikel 28 van de

Compensatieregeling, dat in dit specifieke geval verzoeker ontvankelijk is in zijn aanvraag voor een financiële compensatie.

3. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker woonde met zijn alleenstaande moeder, drie oudere broers en een jongere zus in [plaats]. De oudste broer van verzoeker, [naam], woonde bij [aangeklaagde] (hierna: [aangeklaagde]) in zijn woning in [plaats]. Om moeder in bepaalde periodes wat rust te gunnen, logeerde verzoeker soms bij [aangeklaagde]. Verzoeker is in de periode van [jaar] tot [jaar]1 in de kerstvakanties en ook in een enkele zomervakantie door [aangeklaagde] seksueel misbruikt.

Direct de eerste keer dat verzoeker bij [aangeklaagde] logeerde, benaderde [aangeklaagde] hem 's avonds toen hij in bed lag op een seksuele manier door verzoeker te bevredigen. Verzoeker was toen negen jaar. De logeerplek voor verzoeker was op de open zolder van de woning van [aangeklaagde]. De andere bewoners en dus ook broer [naam], hadden allen een eigen kamer op de eerste verdieping. Die eerste avond kwam [aangeklaagde], terwijl verzoeker al in zijn bed lag, fluitend naar boven om de was op zolder op te hangen. Toen [aangeklaagde] daarmee klaar was, kwam hij naast het bed van verzoeker staan, schoof zijn handen onder de dekens, streelde het lichaam van verzoeker en pakte de penis van verzoeker om hem vervolgens te bevredigen. Na deze eerste keer volgden vele volgende keren. De seksuele handelingen varieerden volgens de Klachtencommissie in haar advies onder 4.3 van betasten van verzoekers intieme delen en aftrekken tot orale seksuele bevrediging. Enkele uitzonderingen daargelaten, misbruikte [aangeklaagde] verzoeker elke avond dat hij logeerde. Het seksueel misbruik heeft ook wel eens in de auto van [aangeklaagde] plaats gevonden. Vanaf de rijdersstoel mocht verzoeker dan sturen, terwijl [aangeklaagde] de pedalen bediende. Ondertussen betastte hij verzoeker. Omstreeks de tijd dat verzoeker slaagde voor zijn [opleiding], kwam er een einde aan de logeerpartijtjes bij [aangeklaagde]. Verzoeker maakte zelf een einde aan die logeerpartijtjes; hij had geen zin meer en zei dat vanaf dat moment ook gewoon. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik negen jaar oud.

4. Het bewijs en de categorie-indeling

4.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van verweerder tot overname van het genoemde advies van de Klachtencommissie.

4.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 3 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 4.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- het misbruik heeft gedurende een zeer lange periode, te weten zes jaren tijdens de logeerpartijen plaatsgevonden;
- verzoeker was bij aanvang van het misbruik pas negen jaar oud;
- het misbruik bestond uit het betasten van intieme delen, aftrekken, tongzoenen, orale bevrediging;
- het misbruik vond tijdens de logeerpartijen in de kerstvakanties en in een enkele zomervakantie bijna elke avond plaats.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

5. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

5.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

5.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft verzoeker bij brief, ingekomen op 19 december 2016, zijn vermogensschade nader toegelicht. Ook het klaagschrift (dat in de klachtenprocedure is overgelegd en waarover de Compensatiecommissie ook beschikt) is in dit kader relevant. Verzoekers stelling laat zich als volgt samenvatten. Verzoeker is vanaf [jaar] werkzaam geweest in diverse functies bij diverse bedrijven; van [bedrijfstak] tot [bedrijfstak] en van [bedrijfstak] tot [beroep]. Ten gevolge van het seksueel misbruik heeft verzoeker een concentratiestoornis. Hij lijdt aan ADHD waarvoor hij medicatie krijgt, is rusteloos waardoor hij zich niet kan concentreren, en hij heeft problemen om zich te binden. Het gevolg van dit alles is geweest dat hij zijn [opleiding] niet heeft kunnen afronden en geen stabiel leven met bijbehorende carrière heeft kunnen opbouwen. Het valt verzoeker zwaar om zijn leven op de rit te krijgen en te houden. Door zijn rusteloosheid kan verzoeker niet lang een baan vasthouden. Hij heeft zijn relatie zien stranden, rond [jaar] stond hij zonder woning en werk 'op straat' en leidde een min of meer zwervend bestaan. Pas sinds [jaar] is hij onder behandeling bij de GGZ voor zijn psychische problemen. Ook heeft verzoeker in verband met voorgeschreven medicatie ziektekosten moeten maken. In de hypothetische situatie waarin verzoeker niet seksueel zou zijn misbruikt, zou hij wel de [opleiding] hebben kunnen afronden en als [beroep] een stabiel inkomen hebben kunnen verwerven dat vele malen hoger ligt dan het inkomen dat hij thans in zijn leven heeft genoten. De door hem geleden inkomensderving

gevoegd bij de gemaakte onkosten voor medicatie overschrijdt het maximaal te adviseren compensatiebedrag.

Verzoeker wenst - samenvattend - aanspraak te maken op de maximaal toe te kennen compensatie van €100.000,--.

standpunt verweerder

5.3 Mr. Baetens heeft namens verweerder bij brief van 20 januari 2017 gereageerd en - kort samengevat - aangevoerd dat niet zonder meer is komen vast te staan dat verzoeker, indien het seksueel misbruik hem niet was overkomen, een carrière en salaris op [opleiding]-niveau had kunnen verwerven. Uit de overgelegde stukken blijkt echter dat verzoeker medicamenteus behandeld wordt voor ADHD. ADHD heeft in beginsel een genetische/erfelijke oorzaak, al zijn omgevingsfactoren van invloed op de mate waarin de bijbehorende klachten zich manifesteren, aldus verweerder. Voorts is verzoeker opgegroeid onder gezinsomstandigheden, die zeker voor iemand met ADHD, ongunstig waren. De vraag rijst daarom of de opleiding en carrière van verzoeker wezenlijk anders zouden zijn geweest, indien het seksueel misbruik niet had plaatsgevonden. Mr. Baetens wijst er voorts op dat een duidelijke psychiatrische rapportage ontbreekt, terwijl verzoeker naar eigen zeggen sinds [jaar] onder behandeling is. Het is overigens zonder meer duidelijk, aldus mr. Baetens, dat verzoeker immateriële schade heeft ten gevolge van het ondervonden seksueel misbruik en dat hem daarvoor een eerlijke compensatie toekomt.

overweging Compensatiecommissie

5.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik zoals bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

5.5 Verzoeker heeft onder meer de navolgende stukken overgelegd: een curriculum vitae, middelbare schooldiploma's (lager beroepsonderwijs op B- en C-niveau), een behandelverslag d.d. 9 mei 2011 van [naam] (als sociaal psychiatrisch verpleegkundige werkzaam in de GGZ), aantekeningen gemaakt door [naam] (psychiater) n.a.v. een consult d.d. 1 december 2015, een verklaring van zijn broer [naam] d.d. 28 april 2011, alsmede inkomensgegevens over de afgelopen paar jaren.

Verzoekers stelling dat hij - indien hij niet seksueel zou zijn misbruikt - wel zijn [diploma] zou hebben behaald en vervolgens op dat niveau een stabiel inkomen zou hebben kunnen verdienen, volgt de Compensatiecommissie niet. Voor de Compensatiecommissie is niet voldoende aannemelijk geworden dat het verzoeker aangedane seksueel misbruik de oorzaak is van het niet behalen van zijn [diploma]. Uit het overgelegde curriculum vitae blijkt namelijk dat verzoeker werkte gedurende de periode dat hij de [opleiding] volgde, waardoor niet onaannemelijk is dat dit zijn studie negatief heeft beïnvloed. Hieruit volgt dat evenmin voldoende aannemelijk is geworden dat verzoeker (in de hypothetische situatie dat hij niet zou zijn misbruikt) zijn gehele leven een inkomen op [opleiding]-niveau zou hebben genoten. Uit de overgelegde stukken, waaronder de verklaring van [naam] wordt wel duidelijk dat verzoeker vanaf [jaar] een moeilijke periode heeft (doorgemaakt) die gekenmerkt wordt door een laag inkomen (mogelijk een bijstandsuitkering), werkloosheid, schuldsanering, huisvestingsproblemen en psychische problemen. Snel vermeldt in zijn verklaring verzoekers herinneringen aan het seksueel misbruik als reden voor zijn psychische problemen, waaronder

concentratieproblemen en herbelevingen en legt een verband met zijn dreigende maatschappelijke teloorgang

Ook uit de aantekeningen van een 'inventariserend/ventilerend gesprek' d.d. 1 december 2015 van [naam] blijkt dat verzoeker 'nog erg veel last' heeft van het seksueel misbruik. De Compensatiecommissie stelt echter ook vast dat geen nadere, aanvullende en meer uitbereide medische stukken zijn overgelegd, zoals bijvoorbeeld een afschrift van het huisartsenjournaal, een nader psychiatrisch rapport, specialistenbrieven van de psychiater aan de huisarts, terwijl de Compensatiecommissie wel om nadere medische stukken had gevraagd.

Gelet op alle omstandigheden acht de Compensatiecommissie, afgaande op de voornoemde informatie van [naam] en [naam], wel aannemelijk dat verzoekers uitval in [jaar], althans gedeeltelijk, veroorzaakt is door het seksueel misbruik. Omdat aan die uitval ook diverse andere oorzaken ten grondslag liggen, zoals verzoekers ADHD en de in het klaagschrift vermelde omstandigheden, zoals het beëindigen van de relatie met zijn vriendin, het overlijden van zijn moeder en het opzeggen van zijn arbeidsovereenkomst, kan een volledige toerekening niet aan de orde komen. Ter zijde merkt de Compensatiecommissie nog op dat verzoeker blijkens zijn toelichting bij het indienen van het aanvraagformulier thans (anno [jaar]) een baan als [beroep] zou hebben, maar niet duidelijk is wat zijn huidige inkomen is.

5.6 Daarnaast kan verzoeker aanspraak kan maken op een vergoeding wegens geleden immateriële schade (smartengeld). Er is sprake geweest van ernstig seksueel misbruik dat verzoeker verspreid over vele jaren (tijdens vakanties) regelmatig is aangedaan en dat als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' heeft te gelden. Duidelijk is dat het seksueel misbruik van grote invloed is geweest op het welzijn en functioneren van verzoeker. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

5.7 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €45.000,- voor materiële en immateriële schade (smartengeld) geadviseerd dient te worden. Nu verzoeker bij wijze van voorschot reeds een totaalbedrag van €5.000,- heeft ontvangen, resteert een betaling van €40.000,-

6. Slotsom

6.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

6.2 Betaling van compensatie geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

6.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

7. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak een bedrag van €40.000,-- (€45.000,-- verminderd met het bij wijze van voorschot reeds ontvangen bedrag van €5.000,--) te betalen aan verzoeker.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 10/04/2017 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter